

Przyroda Pogórza Przemyskiego

Przyznam, że zamarzyła mi się publikacja pod tytułem „Flora i fauna Turnickiego Parku Narodowego”. Wierzę, że prędzej czy później takowa pozycja również się pojawi. Na razie należy się cieszyć, że mamy w rękach książkę, która popularyzuje niezwykle ciekawy przyrodniczo i krajobrazowo region Polski.

Obszar ten od ponad 15 lat jest proponowany do objęcia ochroną w postaci parku narodowego – jedyne, który objąłby krainę polskiego pogórza. Jak na razie bez skutku, co w głównej mierze jest zasługą ludzi czerpiących zyski z eksploatacji przyrodniczych zasobów tych terenów. O projekcie powołania parku narodowego nie zapomnieli wspomnieć autorzy tej publikacji, którzy – jak napisał we wstępie Zbigniew Tomusiak – pragną rozbudzenia w czytelnikach „miłości i właściwego stosunku do przyrody”. Szansa, by tak się stało, jest spora, ponieważ zgodnie z zapowiedzią jest to dopiero pierwszy z planowanych albumów w cyklu.

Okładka

„Flora i fauna Pogórza Przemyskiego” zawiera głównie zdjęcia autorstwa sześciu osób oraz krótkie opisy charakterystycznych elementów przyrodniczych tego obszaru.

Pierwsza część prezentuje to, co stanowi o sile przyrody Pogórza Przemyskiego – buczynę karpacką, z dominującym w niej bukciem zwyczajnym i często spotykaną jodłą. Zobaczyć można zdjęcia żywca gruczołowatego, wawrzyńka wilczełyko, kokoryczy pełnej, kokoryczki wielokwiatowej, cebulicy dwulistnej i lilii złotogłów oraz wielu grzybów i ptaków (orzechówka, płochacz pokrzywnika, puszczyk uralski). Autorzy dokładnie prezentują też zbiorowiska kserotermiczne, te szczególnie cenne znajdują się na obrzeżach doliny rzeki Wiar w rejonie Huwnik, Nowych Sadów i Rybotycz. Na licznych fotografiach pojawiają się również owady, np. rusałka pawik, ważka czy pająk krzyżak.

Autorzy docenili także niezwykle walory parków podworskich, które są miejscem, gdzie często rosną pomnikowe drzewa, a także ciekawe krzewy i pnącza. Okazałe drzewa są miejscem bytowania i schronienia dla wielu gatunków ptaków i nietoperzy.

W szczególny sposób autorzy zaprezentowali żołą, która na stałe zasiedla obszar Polski południowo-wschodniej – właśnie pod Przemyślem w Siedliskach znajduje się rezerwat „Szarpa Jaksmanicka”, chroniący stanowiska lęgowe tego gatunku. Piękne zdjęcia Grzegorza Leśniewskiego pokazują żołą w całej krasie.

W albumie znajdziemy również zdjęcia znanego z Sanu – urzeka szczególnie krajobraz Sanu w okolicach Korytnik.

W ostatniej części albumu szczegółowo opisano i zaprezentowano torfowisko „Winne-Subbukowina”, które znajduje się kilka kilometrów od Dubiecka – dziś będące rezerwatem przyrody. Ten obszar zawiera torfowiska typu wysokiego i przejściowego, tworząc charakterystyczne warunki dla flory i fauny.

Co prawda zabrakło mi większej ilości fotografii z urokliwych miejsc projektowanego parku narodowego – doliny Jamnianki, rezerwatu „Suchy Obycz” czy „Turnica”, ale wierząc zapowiedziom autorów, mam nadzieję, że w kolejnych albumach poznamy przyrodę tego terenu z wielu innych stron. A że warto – fakt ten jest bezdyskusyjny.

Grzegorz Bożek

Zbigniew Tomusiak, Przemysław Kunysz, *Flora i fauna Pogórza Przemyskiego. Przewodnik edukacyjny*, Oddział Przemyski Ligi Ochrony Przyrody, Przemyskie Towarzystwo Ornitologiczne, Przemyśl 2006.

Album można nabyć za pośrednictwem: Oddział Przemyski LOP, ul. Grunwaldzka 81, 37-700 Przemyśl.